

10 joves escriptors juguen a explicar el seu partit de futbol

Des que som ben petits, l'equip femení té un rol diferent a l'hora de participar en el partit de futbol. Hi ha nenes que hi participen ja ben menudes, però llavors són *les nenes*. I a partir d'aquí, com a jugadores, entrenadores, periodistes, sòcies o espectadores la seva mirada sempre sol ser diferent a la que projecta l'equip masculí. No es tracta de mirar-s'ho sempre amb animadversió, displicència o avorriment. Sovint és una mirada més neta i clara, amb capacitat per analitzar i disseccionar més encertadament a partir de la tranquil·litat que et dóna la distància prudent lluny de l'apassionament visceral.

En aquest número especial de *Paper de vidre*, la temàtica del qual és el partit de futbol, volíem reunir una colla de textos que mostressin una mirada sobre el partit de futbol diferent a la que ens sol arribar. I per aconseguir-ho, vam pensar que una bona idea fóra demanar a unes quantes joves escriptores catalanes que escrivissin un text a partir d'alguna experiència viscuda a l'entorn d'un partit de futbol no professional. I tant se val si aquest text acabava tenint també unes quantes gotes de ficció, però el que sí que era un requisit indispensable per escriure'l era que l'al·lusió al partit de futbol no fos el d'algun partit del Barça o d'algun altre equip professional.

10 joves escriptores catalanes, nascudes entre els anys 1975 i 1984 (és a dir, que tenen actualment entre 27 i 36 anys), han acceptat participar de grat a la nostra proposta. Ens sembla una molt bona representació de les joves escriptores catalanes del moment, algunes de les quals acaben de publicar el primer llibre mentre d'altres ja en porten publicats dos o tres. Segurament cap mitjà ni publicació les havia aplegat fins ara juntes en un mateix reportatge i encara menys demanant-los que escrivissin sobre un partit de futbol.

El resultat és una colla de textos sorprenents i colpidors, atractius. Tenen alguna cosa a veure els uns amb els altres? Aquesta pregunta potser que la respongueu vosaltres mateixos! Bona lectura!

MÒNICA BATET BOADA (El Pont d'Armentera, 1976) - Ha publicat *L'habitació grisa* (Ed. Empúries, 2006) i *El lector ideal* (Ed. Petrópolis, 2010)

EL PARTIT

Nom i cognoms: Mònica Batet Boada

Data: 5 de maig de 1987

Edat: 11 anys

Curs: 5è d'EGB

Trimestre: Tercer

Tema del resum: El meu darrer cap de setmana

Esports que practico: Gimnàstica rítmica i natació a l'estiu

Programes que miro: *Filiprim, Allô, Allô* i *l'Un, dos, tres*

Aquest dissabte vaig anar a veure el partit de futbol sala que jugaven els nens del nostre col·legi contra els del Claret. A mi no m'agrada el futbol. De fet, cada vegada l'odio més perquè quan el fan pel televisor ni el meu pare ni el meu avi m'escolten. Vaig anar, però, a veure el partit perquè tothom diu que els nens del nostre col·legi són molt bons i, a més, els del Claret són els seus rivals directes. Quan vam arribar al camp amb l'Alba i la Glòria els nens del nostre curs estaven escalfant i ni ens van saludar. El partit va començar i de seguida els del nostre col·legi van marcar el primer gol, després van venir tres gols més i encara no havia arribat ni la mitja part. Com que ens avorriem, perquè sempre era el mateix, vam començar a fer *volteretes* sobre les baranes que separen el camp del públic. Ja fa un mes que n'he après a fer i quan és l'hora del pati les practico. El cas és que vaig començar a fer *volteretes*: vaig comptar-ne més de vint, i en algun moment de l'última *voltereta* no vaig calcular bé la distància i vaig veure com el gris del terra s'apropava a gran velocitat i la gent m'envoltava després de la caiguda.

Em vaig fer molt de mal i encara que no volia plorar davant de nens que no coneixia, doncs ho vaig fer. Les meves amigues em van acompanyar a casa i quan el meu avi em va veure, va semblar preocupat. Vaig anar a mirar-me el mirall i vaig veure que tenia la part del sota de l'ull dret molt inflada. Llavors vaig plorar una altra vegada i el meu avi va treure un bistec de la nevera. L'Alba es va quedar amb mi i vam mirar *La família Monster* mentre jo em subjectava fort el bistec i confiava que quan la sèrie s'acabés tot s'hauria arreglat. Però el que va passar és que allò es va inflar encara més i es va tornar de color lila fort. Per sort, la mare va arribar i va substituir-me el bistec per un mocador amb glaçons dins que vaig tenir a sobre fins a l'hora de dinar. Llavors vaig tornar al lavabo amb l'esperança de tenir la cara d'abans, però evidentment no va ser així. Vaig passar-me tot el dinar plorant i quan l'avi va preguntar-me per quant havien guanyat els nens del col·legi em vaig enfadar molt. El vespre va arribar el pare de treballar i va entrar a la meua habitació interessant-se per saber qui havia guanyat. Quan va adonar-se de com tenia la cara, va intentar tranquil·litzar-me i va explicar-me que el cop després de lila, seria blau, es convertiria en verd i finalment en groc. Vaig preguntar-li quant de temps podria passar i va respondre que potser un mes.

Avui és diumenge, no he volgut sortir de casa, continuo sense saber el resultat del partit i estic convençuda que si he de passar un mes amb això a la cara no ho podré suportar.

MARTA BERTRAN (Inca, 1983) - Ha publicat *Metamorfosi de colors* (Ed. Moll, 2010)

EL FUTBOL I LA SENYORA CAOS

Després que els nois digerissin cinc xuts a porta, entrava a la pista la reina de totes les ànimes de l'equip: la senyora Caos. Transvestida, manipuladora i envejosa, xuclava les energies de tots els jugadors fins a portar-los a la confusió. La reina Caos aconseguia sempre que la pilota, al final, s'equivoqués de jugador.

La meva impressió del grup havia estat, fins aleshores, com la d'aquell que diu ser músic perquè sap taral·lejar les notes de la cançó i posar els dits fent acords invisibles. Pensava que tots els nois sabien jugar a futbol, però aquella presència reial, onírica, que escampava el desordre entre mans i peus, em va desconcertar.

Vaig decidir atacar. Des de la grada, és clar. On s'havia vist mai que un membre d'un reialme tan deshonest, com el Caos, pogués aprofitar-se d'un simple partit de futbol entre amics? Podia trobar altres feines molt més útils, com provocar el caos entre els partits polítics i fer que la confusió deixés entrar el canvi per la porta petita. Però a un partit de futbol entre amics, no.

Així que vaig començar a cridar. A la dreta; vigila els pals!; 9 tens una mosca darrera (codi festuquer); passa-la cap darrera, borinot; busca l'altre mig camp, camallarga; xuta!!! Estava sola, asseguda a la banqueteta, a estones dreta amb les mans a la butxaca a l'estil Guardiola, quan de sobte, vaig sentir com si un cop de puny, fet d'aire, s'anés acostant a la meva cara. Els cabells se'm van anar endarrerint. El nas s'arrufava de por. I de cop, els ulls van deixar-hi de veure. La senyora Caos havia marcat el seu gran gol. M'havia estès al terra i ella, tota insolent havia marxat aprofitant la mitja part del partit, alçant tota orgullosa la bandera de Traïdoria.

El silenci va envair la segona part. Els jugadors van sentir com un pes se'ls alliberava del cos. Van buscar la seva pròpia intuïció i aquella complicitat de perdedors que s'acumula als tacs de les botes. La seguretat en ells mateixos, les rialles que sabien que vendrien en acabar i, sobretot, el fum de la cigarreta després de la dutxa van fer que els Festucs deixessin de banda la lluita contra el Caos i es rendissin al Plaer de jugar.

Un, rere l'altre, van aparèixer els quatre gols. Un per cada engany que la senyora Caos havia volgut imposar. I just llavors, quan em vaig despertar de la inconsciència, els joves que pensava que no sabien jugar a futbol, em van tornar a sorprendre aconseguint un gol ple d'honor i d'empat. Ens vam mirar i tots vam saber que li havíem guanyat la partida a la senyora Caos. I jo, havia après una gran lliçó de futbol.

ALBA DEDEU (Granollers, 1984) - Ha publicat *Gats al parc* (Ed. Proa, 2011)

EL MEU ÚLTIM PARTIT DE FUTBOL

L'última vegada que vaig jugar a futbol tenia vuit anys, i va ser al pati de la meva primera escola. A l'hora d'educació física, si el professor estava massa cansat per ensenyar-nos alguna cosa o si la calor o el vent ens feien estar distrets i estúpids com mosques, de seguida apareixia una pilota de futbol gastada, però encara utilitzable, i dos dels nens més futbolísticament aptes s'autoproclamaven capitans i començaven a triar els seus equips respectius, com qui tria el bestiar.

És clar, jo sempre era l'última o la penúltima de sortir escollida, o sigui que en realitat no era "escollida", era senzillament "el que queda" quan el mercat ja està mig buit i tothom s'impacienta mentre els dos capitans dubten abans de decidir quin d'aquests espècimens que miren a terra, àvids d'escapar-se, de ser ignorats, incapaços de fer un bon xut o una passada, és menys inútil.

Mai no vaig acabar d'entendre per què els més aptes per al futbol eren també els més manaires i els més distingits de la classe, en una mena de dictadura de l'art del gol on els qui teníem peus maldestres i alguna aspiració democràtica érem absolutament menyspreats. Val a dir que per a les nenes a qui no ens agradava el futbol, aquest menyspreu era més suau, condescendent; ja se sap, no en saben, de xutar; quan són a la panxa de la seva mare els peus se'ls deuen deformar, perquè no en saben, de tocar la pilota. Però els nens maldestres, ai, pobres! Les floretes, les marietes, els nens-nena que mai no podran caminar amb el cap alt, que mai no seran escoltats, al contrari, se'ls escarnirà, se'ls deixarà de banda, i al pati, a les colònies, a les excursions, si no volen estar sempre sols però tampoc volen jugar a futbol hauran de buscar la companyia de les nenes, i és precisament així com acabaran de segellar la seva infàmia, perquè quan un nen se'n va a jugar amb les nenes ja no hi ha perdó possible.

Aquella última vegada que vaig jugar a futbol era un dia de maig calorós i sec. Mentre el professor intentava explicar-nos com fer estiraments després d'alguns exercicis complicats que no havíem volgut fer, tots papallonejàvem pel pati i xerràvem pels descosits, com si el pobre home no hi fos; el sentíem com qui sent el brunzit d'un insecte pesat que fa mandra espantar. El professor, abans d'escanyar un de nosaltres perquè servís d'exemple a la resta, va mirar el rellotge, va sospirar, i finalment va dir les paraules màgiques: «D'acord, a veure: queda mitja hora, feu dos equips i agafeu una pilota...».

Era prou clar, com sempre, que la cara de pomes agres d'un grapat de maldestres i les queixes somortes de moltes nenes no podien competir amb el visca general dels futbolistes. Es van triar els equips -i encara van triar una altra nena després que jo, que duia ulleres i sempre fugia de la pista quan la pilota creuava a la seva banda del camp-, i va començar el partit. Malgrat que no podíem sostreure'ns al joc, hi havia una sèrie de mecanismes per evitar participar-hi gairebé del tot, si es tenia prou habilitat i paciència. Per començar, podia ser que et fessin posar de porter. Si això passava, calia posar en pràctica una tàctica dissuasiva molt senzilla: la primera vegada que, quan veies venir la pilota, t'encongies al costat d'un dels pals verticals, et tapaves el cap i la deixaves entrar per on li rotava, després dels crits i els insults de seguida et canviaven -ara ets defensa, més que tonta, espavila!-, i a partir d'aquí tot estava arreglat: ser "defensa" era la cosa millor, la més semblant a no estar jugant, la posició a què aspiràvem de bon principi tots els maldestres. Nosaltres sabíem que el protagonisme sempre estava al davant, era per als qui corrien com animals i suaven molt i xutaven a tort i a dret i només pensaven a fer un gol, per imitar després les corregudes triomfals i els crits del Romario de torn. Però això passava lluny, a l'altra banda del camp, i mentrestant, la Defensa, a la rereguarda, feia la seva. A la vora de la pista hi havia sempre uns quants bassals que es feien cada vegada que plovia i que després, a causa de l'enfonsament del terreny i del ciment que hi havia a sota, trigaven molt a assecar-se. Allà, la Defensa enfonsava les mans al llot i s'exercitava en el disseny de pots i figures delicades, i a l'esglaió que feia la vora de la pista s'improvisava una botigueta de ceràmica, on compràvem i veníem els nostres béns per torns, entre jugada i jugada dels nostres davanters.

Quan uns quants crits del porter sol i desesperat ens alertaven que "els altres" tornaven amb la intenció de fer-nos un gol, la Defensa de mans enfangades tornava aguerridament a la pista. Algunes vegades havíem rebut els davanters ensenyant-los les mans i els deïem que era caca, olora, ecs, cacaaaa!, i m'enorgulleixo de dir que d'aquesta manera vam esquivar alguns gols que altrament

estaven cantats. Quan "els altres" es van avesar a aquella tàctica i van deixar de fer-nos cas, vam haver de tornar a la defensa tradicional, que consistia a interposar-nos entre la porteria i els davanters agitant els braços, cridant, saltant, procurant fer-los enfadar de pura vergonya aliena i despistar-los. Ho fèiem sense gaire convenciment, però: el que comptava era fer presència, destorbar, i sobretot, que el professor veiés que "jugàvem". No sabíem fer res més, i ja només quedaven cinc minuts, gràcies al cel.

Durant aquell últim partit que vaig jugar un dia de maig, el crit del porter ens va fer deixar la nostra botiga tot just quan començàvem a exposar unes tassetes molt boniques que havíem acabat durant les últimes dues jugades i que encara regalimaven aigua. El capità de l'altre equip, un nen eixut i decidit, sempre respectat i lloat per tota la classe perquè era el que més corria i més gols feia, avançava cap al nostre camp. Sense corregudes exagerades, la Defensa va prendre posicions, esperant que el capità s'apropés una mica més per iniciar el ball d'espantalls mòbils. Però ai!, no es va apropar: va decidir parar-se allà lluny, gairebé al centre de la pista, va fer aturar la pilota amb el peu, i llavors, agafant embranzida, va fer un xut d'aquells llargs que es veuen a la tele. Aleshores tot va anar ben de pressa: vaig veure el xut, però no vaig poder veure on anava a parar, més aviat el vaig sentir, pam!, una autèntica bufetada, sonora i seca, sobre la meua cara, i tot seguit es va fer la foscor -perquè immediatament em vaig tapar la cara amb les mans sense adonar-me'n- i va començar un dolor que em cremava la boca i em feia palpar tot el cap; i era tan inesperat i tan brusc, aquell dolor, que encara no m'havia adonat ben bé d'on venia, ni què passava, i vaig començar a plorar abans de saber que la meua pobra cara havia evitat un gol.

Quan algú plorava en públic s'aturava qualsevol cosa que estigués succeint en aquell moment en el nostre petit univers, fos el que fos. Els plors eren un espectacle major perquè podien voler dir tot de coses terribles i profundament interessants. A poc a poc es va formar un cercle de jugadores al meu voltant. «Li ha xutat a la cara, li ha xutat a la cara!». Els nens s'havien apropat, però no tant, com si en el fons la cosa no anés amb ells. Tothom volia veure si hi havia sang, i la llàstima era evident a la cara de tots quan veien que, a part del fang amb què jo mateixa m'havia empastifat, no n'hi havia, de sang. Les nenes van començar a abraçar-me i a portar-me lentament cap al professor, perquè ara calia explicar-li el desastre i potser fins i tot fer-lo anar a buscar la farmaciola. «Au, au, anem, que et curin», i el núvol de nenes em conduïa allà on volia, em feia travessar la pista, i el joc continuava aturat, la pilota quieta en un racó; ningú no gosava tocar-la. Ara els nens feien grupets i ens miraven passar, encongits. Les nenes m'acariciaven el cap i em deien que s'havia acabat, que ja no havia de jugar més, avui. «Avui, només, no! No jugaré mai més a la vida. Mai més a la vida! Ara li diré al profe: no jugaré mai més!». Les nenes feien que sí amb el cap: tenia dret a fer qualsevol vot de castedat futbolística, en aquell moment; i fins i tot aquelles nenes amb qui tenia greuges insuperables, d'aquells que duren tot un trimestre i obliguen a intercanviar tota mena de calúmnies quan te les trobes a l'hora del pati, ara s'havien d'empassar l'enveja i fer veure que es compadien de mi. Jo em deixava amanyagar, i caminava somicant i dient allò de «Mai més a la vida! Mai més a la vida!». Vam passar pel costat del capità que havia xutat, i que ara s'estava sol com un empestat a un costat de la pista mentre mirava el seguici de reüll. Una de les meves escortes el va increpar: «I tu, tu! Idiota, més que idiota!». L'endemà tot hauria tornat a la normalitat, i ell seria un altre cop un dels grans manaires, però ara, per un moment, tot el seu prestigi s'havia esvaït: es va quedar capcot, va xutar una pedreta, va apartar-se unes passes, no fos cas que li vingués al damunt una escopinada o s'hagués de defensar d'un estol de nenes venjatives i rabioses que, recordem-ho, encara no havien vist sang.

El professor em va fer rentar la cara, va dir que no era res, un cop i prou, «sembla que t'hagi picat una abella a la boca, eh?, jajaja». Llavors va picar de mans i va dir

que prou, s'havia acabat el partit, tothom als vestidors. Els nens van protestar: encara quedaven deu minuts. Res, res, s'havia acabat. Els jugadors, frustrats, van començar a anar cap al vestidor tots murrís, però quan passaven pel meu costat i em veien amb els morros inflats i tan ben acompanyada no gosaven queixar-se. I jo, si no hagués estat plorant de dolor i de llàstima de mi mateixa, m'hauria posat a plorar de felicitat.

LAIA NOGUERA (Calella, 1983) - Ha publicat, entre d'altres, *L'osculator* (Galerada, 2002), *Incendi* (Cafè Central, 2005), *Triomf* (Columna, 2009)

LES NENES

Anàvem amb la llufa penjada a l'esquena: que no ho veieu, que sou nenes, que no sabeu jugar, que el vostre equip no anirà enlloc? Ara em pregunto on és que havia d'anar, el nostre equip. Admetre'm a mi mateixa que podia jugar, que podia entrenar-me i aprendre, ja va ser una revolució. Tinc la imatge de la primera vegada que ens vam posar en fila per xutar a porteria, l'una rere l'altra. La pilota seguia trajectòries fantasioses. Teníem por d'equivocar-nos, i ens equivocàvem. Però quan va xutar la Nuri sí que no va fallar, perquè ella sí que en sabia, perquè sempre havia jugat i em sembla que, la llufa, no l'havia arribada a carregar mai. No és que la resta, les que sí que portàvem la llufa, no haguéssim jugat mai. Jugàvem i ens agradava molt, però per definició érem de segona. Els nens no ens passaven mai la pilota i, si podíem arribar a rascar-la, era bastant per casualitat, de manera que mai no havíem après gran cosa. Jo estava convençuda que era veritat que les nenes no podíem jugar a futbol, que teníem una mena de defecte genètic impossible de solucionar. Excepte la Nuri, que sí que era bona perquè jugava amb els nens del carrer i sabia marcar gols i robar pilotes. A ella sí que la deixaven jugar, li passaven la pilota i fins i tot la consideraven imprescindible. De vegades ens preguntàvem si, en el fons, no era una mica massa masculina, la Nuri. Fins aquí arribava la nostra ignorància. El cas és que va arribar el dia que nosaltres vam voler formar el nostre propi equip. Ens havíem fet grans i volíem fer la nostra a la nostra manera. Vam aprendre per primera vegada a fer anar la pilota, a tenir el nostre rol al camp i a treballar amb les altres jugadores. És clar que no vam arribar a cap lloc en particular. Al lloc de córrer, de suar, d'emprenyar-nos, de riure d'aquella vegada que la Nuri va engegar la pilota al terrat. Fèiem els nostres partidets, que amb sort els salvava la nostra pitxitxi, i cada vegada teníem menys por a sobre. Ens vam adonar que no calia lluitar, que el que fèiem estava bé i que en el fons no importava a ningú. Vam existir com a equip dos o tres cursos, fins que es va trencar el motiu d'estar juntes. Adolescència amunt, havíem anat perdent i guanyant coses. Ara bé, la llufa a l'esquena, encara que amb una nova aparença, em sembla que continuem portant-la totes. Però de vegades admetre la llufa ja és en si una gran revolució.

BEL OLID (Mataró, 1977) - Ha publicat *Una terra solitària* (Ed. Empúries, 2010)

EU SEI QUE VOU TE AMAR

L'odi pot semblar un pou sense fons, un cel inabastable, un etern girar d'estels que no s'apaguen. Si s'alimenta bé, amb constància i passió, pot arribar a passar de generació en generació, en rivalitats ancestrals que ja no se sap d'on vénen però que van directes al fons del cor. L'amor, en canvi... L'amor té més limitacions.

Quan era jugador, ella va entendre les concentracions i els viatges. Va entendre els horaris irregulars i absurds, va entendre que més d'un sopar d'aniversari s'hagués de fer amb un mes de retard. Va entendre les cartes de les fans enamorades i les crítiques despietades que de vegades l'arribaven a esquitxar. Quan se sentia sola i frustrada, quan li semblava que ni els diners li donaven la felicitat, es posava una gravació antiga d'algun dels primers partits. El veia jove i trempat, amb cabells, fins i tot. El veia a punt de menjar-se el món, amb la samarreta que havia somiat sempre. Feliç, sobretot semblava feliç, i això l'ajudava a recordar que el seu home sempre havia estat així, que ella l'havia acceptat així, que quan va dir-li que sí, que s'hi casava, que volia que aquell amor fos per sempre, s'havia casat també amb més que un club, en certa manera.

Però des que és entrenador, no és només que hi sigui poc, és que quan hi és sent com si no hi fos. El sorprèn amb la mirada perduda a taula, sense escoltar els nens que expliquen com ha anat l'escola o el viatge que els fa tanta il·lusió. Quan, de matinada, es desperta en un llit buit i amb ganes de fer-li l'amor, el troba al despatx mirant obsessivament els partits de l'equip rival, estudiant primers plans de l'altre entrenador, com si darrere els ulls durs i metàl·lics pogués trobar-hi la clau de l'eterna victòria. Pensa llavors que la feina ha traspasat totes les fronteres, que el futbol s'ha menjat totalment l'home que estima, i que comença a tenir-ne prou. Evidentment, la pobra no ho sap tot.

Avui, després del partit, després de la roda de premsa i el sopar a l'habitació perquè diu que està cansat i li cal estar sol, ell travessa d'incògnit la ciutat estranya per arribar a un petit hotel perdut al cul del món. Potser un moment, un moment molt breu, mentre parla amb ella per telèfon i li diu que sí, que molt bé haver tornat a guanyar, que el menjar no és tan dolent però que té ganes de tornar a casa i descansar de debò, se sent culpable, però passa aviat. Això és diferent, ella no ho entendria, no és només sexe, és molt més que això. El taxista li diu en una llengua densa el que deu ser l'import del trajecte, i en veure que no l'entén li assenyala el taxímetre arcaic. Ell treu bitllets i monedes que no coneix, fa la suma, deixa una propina desproporcionada, mira a banda i banda abans d'entrar a la recepció.

Davant l'habitació 104, quan truca a la porta, el puny li tremola d'emoció. S'obre i descobreix un somriure sorneguer, uns ulls metàl·lics que se'l miren amb expectació, una mà que l'agafa pel cinturó i l'estira cap a dins. Avui no fan la comèdia del primer dia, no hi ha cerveses ni vídeo de les millors jugades, no hi ha dubtes ni vacil·lacions. Avui només hi ha un llit desfet i dos homes que follen amb la mateixa energia que posen quan lluiten al camp de joc. Després, de matinada, de tornada cadascú al seu hotel oficial, amb la màscara impassible col·locada a la perfecció, pensaran què diria la gent si sabés el que fan d'amagat alguns dies de competició. Si podran mantenir gaire més temps la comèdia d'odiar-se en públic per, d'amagat, fer-se l'amor. De moment, a quarts de sis de la matinada, quan s'acomoden després d'una nit de carícies i sospirs i orgasmes i fins i tot un punt de dolor, Pep i José potser no pensen, però podrien sentir, que l'odi és una força poderosa que deriva en l'amor més virulent. Sobretot si es comparteixen les mateixes passions.

LLUCIA RAMIS LALOUX (Palma de Mallorca, 1977) - Ha publicat *Coses que et passen a Barcelona quan tens 30 anys* (Ed. Columna, 2008) i *Egosurfing* (Ed. Destino, 2010)

LA COPA A LA MÀ

Encara estic viva i el problema ara, com tants altres matins que em desperta la ressaca, és treure'm aquest pesat de sobre. Em fa mal el cap, però tenc la seguretat que no és per mor d'aquell cop -hòstia patètica- que l'ha duit al meu llit, sinó de les birres i els gintònics i els porros que em vaig fotre. Tanc els ulls i m'odiï una mica.

Ens record a la plaça del Sol, devien ser prop de les dotze, la cosa no anava bé. De vegades passa: estàs amb un grup d'amics, te'n trobes uns altres i intentes juntar-los perquè, per a tu, tots són importants i vols compartir-los; o més aviat perquè, envoltada de tants, et sents el centre de totes les atencions. Com que ets l'únic vincle, l'únic punt de connexió, et fan cas, bromes còmplices, t'estimen. Però la comunicació entre la colla d'en Nico i la d'en Pau no era fluïda. És cert que els companys d'en Nico, antics alumnes del Liceu Francès, són un pèl massa estirats; un dels seus passatemps preferits és humiliar a qui acaben de conèixer sense que se n'adoni, fent-li preguntes amb doble sentit que precisen d'un alt nivell cultural per contestar-les. El problema és que en Pau i els seus col·legues són molt més intel·ligents que aquells esnobs i s'adonaren tot d'una de la provocació, la qual cosa els mantenia en una alerta malfiada i tensa que no alleujaven ni la cervesa ni la maria.

Els d'en Nico llançaven una indirecta, els d'en Pau se la passaven perillosament fent cabrioles i la retornaven amb potència, la colaven entre les cames dels contrincants, i gol per tota l'esquadra. El joc de l'equip d'en Nico era àgil i complicat, d'aquells que comencen amb un insult a l'oïda; el d'en Pau, agressiu i eficaç, dels que acaben amb un cop de peu als ous que et deixa impotent i baldat. Els d'en Nico, que havien atacat primer, retrocedien cap a la defensa; els d'en Pau s'encoratjaven.

Supòs que hauria d'haver optat pels uns o pels altres i deixar que la nit continuàs a qualsevol altra banda, lluny del camp de batalla, on la pau se segella amb un porro. Però em semblava, per pur narcissisme, que ofendria els abandonats i seria com premiar els qui gaudissin de la meva companyia. Ah, sí, jo en seria el trofeu.

A la plaça del Sol hi havia molta gent, les terrasses plenes. Al centre, un grup de rastaflautes jugava al futbol i els seus cans hi participaven, unes motxilles en terra marcaven la porteria. Aleshores se'm va ocórrer una idea. Vaig saltar al terreny de joc amb la bossa penjada a l'espatlla, la caçadora posada, la copa a la mà i tot, i vaig anar corrents cap a la pilota, amb la decisió de fer-los desempatar amb un únic penalti. Si el ficava, em quedaria amb en Pau i els seus. Si no, amb en Nico i la seva gent.

La pilota estava aturada, vaig cridar: "Deixau-me tirar, deixau-me tirar!". Els meus amics me miraven des dels bancs de fusta, de fet me mirava tota la plaça, il·luminada per la llum groga dels fanals. Vaig alçar la cama dreta i vaig pegar una coça amb totes les meves forces. El peu passà uns centímetres per sobre de la pilota, que no es va moure i, de l'impuls, vaig caure cap enrere tan llarga com era, el meu cap pegà contra el terra fent un sonor cloc. Quan vaig obrir els ulls, en Nico, en Pau, els seus companys, els rastaflautes i el món sencer s'abocaven damunt la meva cara, astorats. Amb la mà esquerra, jo encara aguantava heroïcament el tassó de cervesa, ple fins a dalt. No havia vessat ni una gota.

La primera vaig ser jo. De seguida, tothom va esclatar. Rèiem i rèiem com a bojos, la gent comentava la jugada, n'hi havia un parell que repetien el relat obsessivament: "Eh, jo acabava de sortir del bar, i eh, de sobte veig una tarada que es fot a córrer i a cridar, i eh, dic, a veure què fot i eh, ha estat grandíós, quina hòstia, nen, com de Míster Bean".

Algú m'ofereix una mà per incorporar-me, però un dels amics d'en Nico s'acota al meu costat i diu que podria tenir una commoció cerebral. Diu que haurà de passar la nit amb mi per vigilar que no em quedi dormida, sinó podria morir. Sé que m'està entabanant, però el cop m'ha deixat beneïta i, després d'estar-me un minut més estesa al terra, disfrutant de l'estrany i ridícul moment de ser una protagonista còmica, permeto que aquell amic d'en Nico m'aixequi i s'encarregui de la meua salut, deix la meua vida a les seves mans, que ell posa sobre el meu cul.

Tres hores, mil birres, dos-cents cigarrets i un parell de gintònics més tard tenia clar que, si me moria, seria per una altra cosa. De tota manera, vaig acceptar que s'autoconvidàs a casa per si de cas. Em feu una exploració més profunda.

El cap em fa voltes, agulles finíssimes es claven als meus ulls i em traspassen el crani, sent una pressió insuportable al front i a les temples, vull morir. El pesat dorm tan feliç que em fa ràbia, he d'aconseguir que se'n vagi. M'aixec per anar al bany i em sobta una arcada. Corr fins al vàter i vomit. Aleshores se m'acut una altra idea, probablement tan bona com quan ahir vaig decidir desempatar la rivalitat dels meus amics amb un penalti: ara tornaré al llit i el besaré a la boca sense haver-me rentat les dents.

TERESA ROIG (Igualada, 1975) - Ha publicat, entre d'altres, *El primer dia de les nostres vides* (Ed. Proa, 2010) i *El bloc de Lola Pons* (Ed. Columna, 2011)

PENAL

Sempre havia pensat que el matrimoni era com una presó, on un mateix es condemna a passar la resta de la seva vida, acompanyat per algú a qui comença estimant, però que tard o d'hora acabarà avorrint. Tenia com a referència de capçalera als seus pares que, sense anar més lluny, van separar-se després de dos anys de immensa felicitat i vuit d'odiar-se mútuament fins a la medul•la. I aquella era l'excusa perfecta que posava damunt la taula, cada cop que la seva xicoteta li deïa d'anar a viure junts o fer un pas endavant en la seva relació. L'amor és caduc, al•legava. Això i que no volia quedar-se calb i criar panxa com feien tots els que sucumbien a la vida de parella. I allò es convertia en una evidència irrefutable, quan tota la colla d'amics feien un partit de solters contra casats.

Mentre uns i altres homes suaven la cansalada per defensar el col•lectiu al que pertanyien i el seu propi ego, a les grades les xicotetes, amigues, promeses i dones la feien petar animadament. De tant en tant, cridaven i aplaudien, però el que allí succeïa principalment era que les Yoko Ono de torn feien mans i mànigues per convèncer a les parelles dels solters per desfer l'equip i convertir les trobades futbolístiques en caps de setmana rurals o, pitjor encara, clubs de lectura. No en tenien prou havent obert un abisme entre el que abans era un grup compacte de solters esvelts i cabelluts, no...

Aquell dia, el de l'últim partit, va ser el sùmmum del sùmmum. Enmig d'una jugada perillosa, quan un davanter de l'equip contrari s'acostava perillosament a la seva porteria, va veure de reüll com la dona d'aquest i la seva xicota es tocaven mútuament la panxa. Això no hagués passat d'anecdòtic si no fos perquè, la primera, estava visiblement embarassada del seu- atenció- cinquè fill i que, des de feia poc, la segona havia començat a parlar-li d'un cert rellotge biològic... De l'ensurt, tot i agafar la pilota, va caure de cul a terra, fent-se un gol en pròpia porta. Patètic, vaja. I un greu error que la resta de companys no li perdonarien mai. Menys encara jugant contra els casats. A partir d'aquell moment, ja no va poder concentrar-se en el partit. Com fer-ho, si la seva vida estava en joc? Fins aleshores, els amics i el futbol encapçalaven la llista de prioritats existencials, però... podia haver-se quedat prenyada tot i fer servir condons? Seria cert allò del 99% d'efectivitat? El dubte el corroïa per dintre i estava ansiós perquè l'àrbitre xiulés el final per córrer a interrogar-la, quan, tot d'una, el xiulet va sonar, sí, però marcant falta. Un penal en contra, per ser més exactes. Un penal en contra, que xutaria precisament a qui la colla anomenava el Messi guapo, perquè on posava l'ull posava la... Merda, va pensar, veient que les respectives parelles deixaven la conversa de banda per mirar el que probablement seria la jugada decisiva, empatats com estaven a pocs minuts del final. I just llavors, just en aquell precís instant, va adonar-se'n. Pel somriure de satisfacció de la xicota; però, sobretot, per l'actitud fanfarrona del seu adversari, en celebrar el gol que donava la victòria als casats. Just llavors, va saber que estava sentenciat a perdre una cosa u altra: el partit, la dona, l'amic... o la llibertat.

SILVIE ROTHKOVIC (Barcelona, 1981) - Ha publicat *Helicòpter* (Labreu Ed., 2006) i *Altres arbres* (Tria, 2011)

ELS PEUS FREDS

Assegut a la banqueta, pensa en els ulls blau ultramar. Aleshores li sembla que cobra l'alè. Li fa pànic que allò sigui veritat, aquell espectacle: ell esdevenint l'únic nen que en tot un any no ha sortit al camp, l'inútil absolut plantat allà dins, enmig del gran desert de sorra de color rovell. Durant l'escalfament, el coi de sorra li ha entrat pel nas. Allà fotut, prefereix buscar la desaparició i li resulta impossible excepte quan recupera aquell record lent, esgotador, aquells ulls que se li enfonsaven als seus, aquella escena tornant-se alguna cosa, ell intentant mantenir el somriure, fent un esforç titànic sense respirar de dolor, estrenyent els músculs fins que li semblava que es desmaiaria. Té els peus freds, tampoc sortirà avui, així que prem el record per sobreviure un altre diumenge de merda. Pensa en arribar a casa i escriure alguna cosa que no s'entengui. Serà la seva venjança als ulls torts que el torturen i a aquell antull patètic de sa mare d'apuntar-lo a futbol. A la picor al coll d'aquella sorra i a aquella vida de crustaci enganxat al líquen. Mai més tornarà a

acostar-s'hi tant però guarda per sempre l'instant congelat. No vol que mai acabi. Tota la resta de coses li fan fàstic. És petit i ridícul i desitja coses petites i ridícules com la supressió d'un final que ja ha tingut lloc. Darrerria, extremitud, acaballes, mort. Ulls blau ultramar o de les profunditats d'una gruta on hi entra un supòsit de llum. L'escuma blanca empassant-s'ho tot, la lassitud del partit, els companys suats caient a terra i plorant, la cara compassiva de sa mare que seu a la grada llardosa de ciment. Almenys ara tens una raó per viure, es diu, el moment aquell, no has d'embrutar-te els genolls o empènyer nens que et podrien perfectament trencar la cara. Aquella escena lenta i perfecta. Potser va quedar com un pallasso però què hi havia abans d'allò? El buit abismal se'l menjava a cada partit sense jugar. Els cants del públic, ningú al voltant, milles i milles d'estepa russa seca i persistent. Ara, en canvi, pensa en les seves engrunes arrossegades per la tempesta de vent, però això és alguna cosa més. És millor. Pals de telèfon. Corren com si s'escapessin i de sobte estan tan amunt que ja ningú les veu. Centenars de peus aixecant pols, flautes travesseres, l'entrepà de després del partit a la bossa, la cara bruta de paté i l'aigua tèbia. Fins i tot els nens que arriben tard surten a jugar. Sa mare. El seu somriure compassiu. La seva tesi sobre que el futbol educa. Sort que ara té on desaparèixer. Mai més s'hi acostarà però creu que ho té gairebé tot si mai ho oblida. El primer dia va plorar, ara arriba a casa i escriu coses que no s'entenen, parla al revés, mesura la distància entre els cotxes aparcats, mai tornarà a ser tan a prop, torna a dir-se, però en té prou. És el que li queda. Ja no li fa mal. Ja no es trenca per dins. Gairebé no sap on és. Ja no veu caure la muntanya damunt seu. Ja no és una presó sinó un cervell en blanc. Viu en aquell dia, desorientat, segueix allà, lluny d'aquest hivern consumit, al seu voltant es forma una illa, un espai que no l'interroga. Espera que ella el tregui d'aquest forat apartat, ocult, rosegat pels corcs, i que tot esclati violentament, com quan qualsevol dels seus companys marca un gol.

ESTEL SOLÉ (Molins de Rei, 1977) - Ha publicat *Dones que somiaven ser altres dones* (Ed. Galerada)

PANENKA

Acabava de fer set anys i no sabia què significava "penal", i encara menys "penal Panenka". Tampoc sabia que el matrimoni dels meus pares depenia d'aquella paraula que acabava d'aprendre. Però per la cara que va posar el meu pare quan va sentir que l'àrbitre pitava un penal a favor d'ells, vaig pensar que encara hi havia esperances de guanyar el partit.

L'equip dels solters i el dels casats estaven empatats. Jo no entenia massa bé de què anava tot plegat, ni les normes ni els equips, ni si es podia tocar o no la pilota amb les mans, l'únic que feia era mirar de manera obsessiva el rellotge; feia poc que a l'escola ens havien ensenyat a llegir l'hora i la mare m'havia comprat un *Flik Flak*, (els *Flik Flak* van estar tan de moda com els *Casio*, però es veu que no han sabut tornar a les nostres vides aprofitant la tirada de la moda retro). Quedaven menys de quatre minuts pel final, i tot depenia del penal que estava a punt de xutar el meu pare. Vaig buscar-lo amb la mirada, ell va col·locar bé la pilota davant seu, i abans de xutar, ens va mirar a la mare i a mi amb un gest d'absoluta seguretat, va assentir amb el cap i ens va somriure. Jo li vaig tornar el somriure, vaig fer una mirada ràpida al *Flik Flak* i vaig aixecar el dit polze perquè veiés que confiava en ell. La mare va fer una cara de circumstàncies que en aquell moment no vaig entendre.

Peu dret enrera, peu esquerra enrera..., el meu pare comença a agafar embranzida, estudia el porter i, amb actitud de jugador professional, corre cap a la pilota com si anés a colpejar-la molt fort, però, de cop, fa el que sembla un xut fallit. Se senten alguns sospirs que trenquen el silenci i la tensió del moment, a la meva mare li surten els ulls de les òrbites quan de sobte veu que el porter, -que es pensava que el meu pare faria el xut més potent de la seva vida- es tira a terra cap a la dreta esperant parar una pilota que, finalment i per sorpresa de tots, s'aproxima lentament cap a la porteria, creua la línia per l'esquerra i entra finalment fins a tocar la xarxa. El meu tiet, s'abraça al meu pare i crida: Gooooool! Es fa un segon de silenci. Jo miro el *Flik Flak*, queden trenta segons pel final del partit. La meva mare - que té els ulls mig plorosos i observa el meu pare com si se n'acabés d'enamorar- mira a l'àrbitre i aquest mira també el seu rellotge i xiula el final del partit declarant guanyador l'equip dels casats. De cop, els peus del meu pare ja no toquen a terra; l'han agafat entre tots i el llencen amunt i avall. S'obren algunes ampolles de cervesa i de cava i mentre tots ho celebren, el meu pare s'apropa a la meva mare, ella li diu alguna cosa a l'orella que no sento i es fan un petó.

Llavors el meu pare s'apropa a mi i em diu: Saps què vol dir penal Panenka? I jo m'encongeixo d'espatlles i nego amb el cap. Ell somriu i em diu: vol dir que mai s'ha de donar res per perdut.

En aquell moment no vaig entendre massa bé què em volia dir, però ara sé, que aquell penal Panenka va fer que la meva mare veiés el meu pare amb uns altres ulls i decidís que, en el seu matrimoni, encara quedaven molts gols per marcar.

TINA VALLÈS (Barcelona, 1976) - Ha publicat *L'aeroplà del Raval* (Labreu Ed., 2006) i *Maic* (Baula, 2011)

PARTIT(URE)S

D'aquella època en què lluïa una angelical cabellera arrissada i rossa -abans que vingués l'època negra de la temporada que Valderrama va tocar el que no sonava a Michel i els més graciosos em bategessin durant un temps amb el cognom del tocapijotes de torn- recordo els meus millors partits de futbol, tots ells robats a les partitures, quan encara em sobraven dits per dir l'edat que tenia.

M'havia matriculat a l'escola municipal de música del poble per cantar a la coral (encara recordo una balada japonesa que recitàvem molt emocionats tot i no saber què punyetes dèiem), però si volia cantar havia de fer classes de solfeig, i les odiava profundament. Era veure una partitura i pujar-me tota la bilis fins a l'alçada de les celles. I el professor pretenia fer-nos solfejar tocant les notes al violí. Jo no n'encertava ni una i els gestos del professor amb l'instrument sota la barbata m'enrabiaven: les celles arquejades, els ulls tancats, els llavis en forma de petó, el nas aixecat -aquell posat d'èxtasi em treia de polleguera, no podia mirar-lo.

Així que de seguida, encara a la tardor, vaig decidir que substituïria les partitures pels partits i les dues tardes de solfeig a la setmana les vaig començar a passar jugant a futbol al carrer de l'escola amb una colla de nens més espavilats que jo que passaven de corals i balades japoneses i sabien exprimir el temps a cop de pilota i crit de «gol» desentonat.

Jo era la nena del grup, i intentava dissimular-ho tant com podia corrent com el que més, no plorant si queia o rebia una puntada, i celebrant els gols amb uns esgarips que no em sortien tant del cor com la balada japonesa però poc els faltava. I mentre els meus companys de classe escodriyaven les maleides cinc ratlles per intentar-hi trobar els refilets de les cordes demoniaques del professor, jo jugava un cinc contra cinc en un tram de carrer dividit per una sola ratlla, la de la porteria delimitada per dues piles de motxilles.

No cal dir que abans que s'acabés el curs els pares em van descobrir i la meva carrera musical i futbolística es va veure estroncada per deixar via lliure a la que seria definitivament la meva passió, la meva vocació: la lletra, sense partitures ni partits, soles les paraules i jo al mig del camp, els violins lluny, i la veu només per llegir.